# קיצור שלחן ערוך — הלכות [מעקה] שמירת הגוף ובל תשחית



מִצְוַת עֲשֵׂה לַעֲשׂוֹת מַעֲקֶה לְגַגּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר, וְעָשִׂיתָ מַעֲקֶה לְגַגֶּךָ. גֹּבַהּ הַמַּעֲקֶה אֵינוֹ פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים, וְיֵהָא חָזָק כְּדֵי שֶׁיִּשָּׁעֵן אָדָם עָלָיו וְלֹא יִפּוֹל. גַּגּוֹת שֶׁלָּנוּ שֶׁאֵין מִשְׁתַּמְּשִׁין בָּהֶם, פְּטוּרִין. וְאָמְנָם לֹא הַגַּג בִּלְבַד חַיָּב בַּמַּעֲקֶה, אֶלָּא כָּל דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סַכָּנָה, שֶׁיִּכָּשֵׁל בּוֹ אָדָם וְיָמוּת, חַיָּב בְּמַעֲקֶה וְתִקּוּן. וְכָל הַמַּנִּיחוֹ בְּלִי מַעֲקֶה, בִּטֵּל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעָבַר עַל לֹא תַעֲשֶׂה, שֶׁנֶּאֱמַר, וְלֹא תָשִׂים דָּמִים בְּבֵיתֶךָ. כְּגוֹן מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בּוֹר בְּתוֹךְ חֲצֵרוֹ, חַיָּב לַעֲשׂוֹת לוֹ חֻלְיָא גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים אוֹ לַעֲשׂוֹת לוֹ כִּסּוּי שֶׁלֹּא יִפּוֹל בּוֹ אָדָם.

וְכֵן כָּל מִכְשׁוֹל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סַכָּנַת נְפָשׁוֹת, מִצְוַת עֲשֵׂה לַהֲסִירוֹ וּלְהִשָּׁמֵר מִמֶּנּוּ וּלְהַזְהִיר בַּדָּבָר יָפֶה, שֶׁנֶּאֱמַר, הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד. וְאִם הִנִּיחַ וְלֹא הֵסִיר אֶת הַמִּכְשׁוֹלִים הַמְבִיאִים לִידֵי סַכָּנָה, בִּטֵּל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעָבַר בְּלֹא תָשִׂים דָּמִים, כְּגוֹן אִם סָלָם רָעוּעַ עוֹמֵד בְּבֵיתוֹ וַחֲצֵרוֹ, וְכֵן הַמְגַדֵּל כֶּלֶב רָע.

כְּשֵׁם שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לְהַזְהֵר בְּגוּפוֹ שֶׁלֹּא לְאַבְּדוֹ וְשֶׁלֹּא לְקַלְקְלוֹ וְשֶׁלֹּא לְהַזִּיקוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד, כָּךְ צָרִיךְ לְהַזְהֵר בְּמָמוֹנוֹ שֶׁלֹּא לְאַבְּדוֹ וְשֶׁלֹּא לְקַלְקְלוֹ וְשֶׁלֹּא לְהַזִּיקוֹ. וְכָל הַמְשַׁבֵּר כְּלִי, אוֹ קוֹרֵעַ בֶּגֶד, אוֹ מְאַבֵּד מַאֲכָל אוֹ מַשְׁקֶה אוֹ מְמָאֲסָם, אוֹ זוֹרֵק מָעוֹת לְאִבּוּד, וְכֵן הַמְקַלְקֵל שְׂאָר כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה רָאוּי שֶׁיֵּהָנוּ בּוֹ בְּנֵי אָדָם, עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה, שֶׁנֶּאֱמַר, לֹא תַשְׁחִית אֶת עֵצָהּ וְגוֹ'.